

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**B. Haymonis, Episcopi Ante DCCC. Circiter Annos
Halberstadensis, Historiae Ecclesiasticae, Sive De Rervm
Christianarvm Memoria, Libri X**

Haimo <Halberstadensis>

Helmestadi[i], 1671

Liber Primvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10968

D. HAYMONIS
EPISCOPI HALBERSTADENSIS,
HISTORIÆ ECCLESIASTICÆ
LIBER PRIMVS.
CAPVT I.

*De tempore nativitatis Christi secundum carnem,
& De Herode alienigena.*

HESVS CHRISTVS Dominus ac Salvator, sexta mundi ætate in Bethleem, Iudæ oppido, nascitur, imperante apud Romanos Augusto Cæsare, apud Iudæos vero regnante Herode alienigena, & externi generis viro. Hic autem Herodes, sub quo natus est Dominus, ad differentiam minoris, sub quo passus est, major Herodes fuisse intelligitur: secundum Iosephum ex parte patris Idumæus, secundum Africanum vero filius cuiusdam Antipatri, quondam ab Idumæis latronibus capti, & eorum latronum vita & moribus instituti: de quo natus hic Herodes Iudæorum regnum sic obtinuit.

C A P. II.

Qualiter ad regnum pervenerit Herodes.

CUm oppugnasset Pompejus Hierosolyma, & accipisset, & Aristobulum Regem & Pontificem Judæorum

A

orūm

HAYMONIS HISTORIAE

orum cum liberis vinctum Romam misisset, *Hircano* fratre ejus Pontifice constituto, in quem ultimus Iudeorum pontificatus devenit, mox eodem Hircano à Parthis capto, per Senatusconsultum præfatus *Herodes Iudææ Regum*, *Augusto* imperante, adeptus est, faventibus forsitan aliquibus Iudeis. Nam pater hujus Herodis præfato Hircano Pontifici valde familiaris extiterat.

CAP. III.

De facinorosis actibus Herodis.

ITaque regnum adeptus Herodes, delere volens Iudeorum generositatem, spreta nobili & legitima generis successione, ignobilibus quibusque sacerdotia promittens, omnem ordinem confudit, & ad cumulum suæ nequitiae sacram vestem, qua summus Pontifex utebatur, sub signaculo clausam abscondidit, nec unquam Pontificibus in vita sua uti permisit. Hoc idem Archelaus filius ejus fecit. Hunc & Romani post ipsos morem pontificalis injuriæ tenuere.

CAP. IV.

De crudelitate Herodis in infantes.

Christo igitur nato, & secundum *Matthæi Evangelistæ* testimonium, adventantibus tribus Magis ad eum stella duce; conturbatur incredibiliter: veritus status sui & regni periculum. Investigato à Magis, & manifestato ex *Micheæ oraculis* loco nativitatis ejus, interimi jubet omnes pueros à himatu, & infra, se-

cun-

ECCLESIAE LIB. I.

3

eundum tempus à Magis exquisitum, ut cum illis Dominum posset extinguere. Sed præmonitus ab angelo Joseph, puerum transfert in Ægyptum.

C A P. V.

Quomodo genealogiam Iudeorum deleverit.

PER idem vero tempus summam Herodes tenens potestatem, cum ignobilis esset, invidens generositiati Iudeorum, libros generationis eorum, qui scripti habebantur in archivis templi secretioribus, cum quibusdam genealogiis alienigenarum, ut Achior ex Ammonitis, & Ruth ex Moabitis, incendi jubet. Quos aliqui studiosi viri divino munere recolligentes, partim quia jam habebant domi descriptos, partim quia prosapiæ suæ ordinem memoriter tenebant, ad nos usque perduxerunt; inter quos fuerunt quidam heriles, vel dominici apostolati, propter propinquitatem generis Christi, qui & generationem ejus docuerunt, secundum quod Evangeliorum veritas habet,

C A P. VI.

De Vindicta DEI in Herodem.

Igitur pro sacrilegio, quod in Salvatorem, ejusque coævos commiserat, Herodem ultio divina mox perurget. Josephus in xix. Antiquitatum Lib. Incipit torqueri mirabili & miserabili dolore, interius & exterius aduritur incendio, nimietate gulæ & aviditate cibi distenditur, pubetenus inflatur, circa verenda scatet vermibus.

A 2

Idem

4 HAYMONIS HISTORIÆ

Idem in eodem Lib. Visum est autem medicis, ut oleo calido fomentaretur, cumque in ipso fomento depositus esset, ita resolutus est omnibus membris, ut oculi etiam ipsiè suis sedibus solverentur.

C A P. VII.

De execrabilis nequitia ejus in morte perpetrata.

EX hinc fertur jam desperans in facinus execrabile. Nam accersitos ad se ex omni Iudæa nobiles, & in loco, qui dicitur *Hippodromus*, reclusos, in hora mortis suæ interfici jubet, in hoc ipsum militibus præparatis & pretio conductis, ut sic saltē lugubres haberet exequias. Sciebat enim Iudæos de sua morte galvisuros.

C A P. IIX.

Quod tres filios occidit, & seipsum interfecit.

Qui paulò ante quam moreretur, post duos jam necatos filios, tertium filium jugulari præcepit. Impius parricida, cum jam exitum vitæ adesse sensisset, malo accepto, cultrum poposcit. Solebat enim sic per semetipsum purgatum pomum atque incisum edere. Tunc circumspectans, ne quis esset qui eum prohiberet, elevavit dextram & in semetipsum vibravit ictum. Hic autem Herodis extitit finis.

C A P. IX.

De Archelao Filio Herodis.

POst hunc regnavit *Archelaus*, patre suo *Herode*, & Cæsare Augusto adjudicantibus: quo post decem annos

ECCLESIAE LIB. I.

anno propter insolentiam devoluto, regnum dividi-
tur in Tetrarchias, *Herodi* juniori fratri, cum Philip-
po, & cum Lisania

C A P. X.

De Herode Filio Herodis.

Hic autem *Herodes minor*, brevi interjecto tempore, *Ioannem Baptistam* capite punit, virum valde bonum, qui præcipiebat Iudeis virtuti operam dare, justitiam inter se custodire, & in Deum servare pietatem, per baptisma in unum convenire, tamen ad abluenda peccata, quam ad castimoniam corporis & animæ servandam.

C A P. XI.

Cur Ioannem baptistam interfecit.

Hunc, inquam, capite punit, pro eo quod objurgabatur ab eo de *Herodiade*, quam abstulerat fra-
tri suo *Philippo*, legitima uxore depulsa, & quia vere-
batur propter doctrinam ejus plurimos à suo regno
discedere. Solâ hac igitur suspicione Herodis, & ob-
jurgatione, vincitus in castellum Macheronta *Ioannes*
abducitur, ibique capite obtruncatur.

C A P. XII.

De Domino Salvatore nostro.

PEr idem tempus Evangelicam latè seminat præ-
dicationem Dominus *Iesus*, & duodecim ex omni-
bus elit, quos præferens sectatoribus suis, speciali-
ter *Apostolos* nominat. Post hos LXXII. elegit discipu-

A 3

los.

Ios. Omne autem tempus prædicationis suæ peregit intra quadriennii temporis spatium, sub *Anna & Cajapha* pontificibus, ita ut Annæ pontificatus tempore incipiente prædicare inceperit, & usque ad initium Cajaphæ protenderit. *Iosephus.* Nam ab Anna usque ad Cajaphiam quatuor pontifices per ordinem fuerunt. Post Annam sedit *Ismaël*, post Ismaëlem *Eleazar*, post Eleazar *Simon*, post Simonem *Iosephus*, cui & *Caiaphas* nomen fuit. Testatur autem Hebræorum scriptor de Domino *Iesu Christo*, quis fuerit; de quo his verbis scripsit ita,

C A P. XIII.

Testimonium Iosephi de Christo.

Fuit autem iisdem temporibus *Iesus*, vir sapiens, si tamen virum eum nominare fas est. Erat enim mirabilem operum effector, doctrorque hominum eorum, qui libenter quæ verasunt audiunt. Et multos quidem Iudeorum, multos etiam ex gentibus, sibi adiunxit. *Christus* hic erat. Hunc accusacione primorum gentis nostræ virorum, cum Pilatus agendum in crucem decrevisset, non deseruerunt, qui ab initio eum dilexerant. Apparuit enim tertia die vivus, secundum quod divinitus inspirati Prophetæ, vel hæc, vel alia, in vicem miraculo futura esse prædixerant. Sed & in hodiernum diem Christianorum nomen perseverat & genus.

C A P. XIV.

De discipulis Christi.

Apostolorum nomina ex Evangelii manifesta sunt.

Septua-

ECCLESIAE LIB. I.

Septuaginta vero nusquam sc̄ripta esse reperimus. Dicitur tamen ex ipsis unus fuisse Barnabas. Clemens vero in III. Dispositionum Lib. Cephæ mentionem facit; de quo Paulus dicit: *Cum autem venisset Cephas Antiochiam, ei restiti in faciem.* Et dicit unum esse ex LXX. cognomine Petri Apostoli. Sed & Matthiam unum ex his fuisse dicit, & qui cum ipso statutus est ad sortem. De his etiam fuisse Tarthæum, & alios fuisse quam plures discipulos invenies, si observes ea, quæ Paulus indicat, dicens, *post resurrectionem quidem Dominum apparuisse Cephæ, postea aliis undecim, & post hos amplius quam quinagentis fratribus simul.*

H A Y M O.

Cum his itaque conversatur dominus, per omne tempus assumtæ mortalitatis: & instituit in fide, & instruit scientia: donec, peracto suscep̄tæ dispensationis officio, patitur, & resurgit, & ascendit in cœlum, secundum Evangeliorum fidem.

D.HAY-